

ALFABET ODCHODZĄCEGO ROKU

Sprawdź, co wydarzyło się
w naszym mieście w ciągu
12 miesięcy.

REMONTY I PO REMONTACH

Sobieskiego, Piłsudskiego,
Gliwicka – która gotowa?

O PIOTRZE, KTÓRY ZOSTAŁ MIKOŁAJEM

Jak to się stało, że znany aktor
stał się świętym?

URZĄD MIEJSKI
W TARNOWSKICH GÓRACH

I TG

Gazeta wydawana zarówno w formie
papierowej, jak i elektronicznej
ma pomagać w dotarciu
z najważniejszymi informacjami
do mieszkańców.

www.tarnowskiegory.pl

OZDOBY W MIEŚCIE...

Najwięcej jest zimnej bieli. Do tego dodano jej ciepły odcień, nieco niebieskiego i fioletu. Tak w tym roku jarzą się świetlne dekoracje na drzewach i słupach. Błyszczą też w całej okazałości choinka-eskimoska.

141 przewieszek, kurtyn, ozdób zawisło od 3 grudnia na dwa miesiące na ulicach: Bytomskiej, Piłsudskiego, Sienkiewicza, 9 Maja, ks. Wajdy, Strzeleckiej, Krakowskiej, Wyszyńskiego, na Rynku, Plac Gwarków, rondach: ks. Blachnickiego, ppłk. Ranzoska, Solidarności. Do tego dochodzą: wyjątkowa choinka na Rynku, mapping ozdabiający rynkowe kamienice i świecący prezent na Placu Wolności, w którym można zrobić sobie zdjęcie.

... OZDOBY W DOMACH

Beata Hetmańczyk, jedna z RękoDzielnych Tarnogórzanek, poleca tarnogórskie świąteczne bombki własnej roboty:

- Piórem lub pisakiem na zwykłej białej bombce maluję tarnogórskie zabytki. W sumie mam ich już około 15. To np. Ratusz, kościół ewangelicki, budynek sądu. Ludzie, także spoza miasta, kupują je dla siebie, albo na prezent. Niektóre bombki trafiły na Święta do Kanady i USA.

● Informacje, o tym, gdzie kupić prace, na facebookowym profilu Beaty Hetmańczyk.

JESZCZE DZIECI, A JUŻ MĘDRCY

Jak pierwszy świętowano w Tarnowskich Górach – pisze Karl Franz Mainka(1868-1938), tarnogórski górnik, który po zakończonej sztychcie zamieniał się w pisarza.

„Wreszcie nadchodzi pierwszy dzień świąt. Zapada zmierzch. Podczas wizyty u zaprzyjaźnionej rodziny rozmowy krążą wokół spraw dnia codziennego. Nagle rozlega się stukanie do drzwi i do pokoju wchodzi Trzech Mędrców ze Wschodu ze stajenką w towarzystwie mnóstwa innych zaprzyjaźnionych dzieci. Mędrcy to oczywiście chłopcy, którzy zarzucili na swoje ubrania śnieżnobiałe koszule i obwiązali je wokół bioder powrozem. Na jasnych albo ciemnych główkach mają papierowe korony, bogato ozdobione złotym papierem. Dziecięco świeżymi głosami śpiewają przy wejściu do pokoju:

*Nadchodzą trzej mędrcy ze Wschodu,
słońce na czarno nas opaliło,
czarny jak Murzyn,
modry jak szwagier.*

Dwóch mędrców niesie skrzynię, w której został umieszczony żłobek” – czytamy o kolędowaniu w 1925 r. („Nie ma, nie ma, jak to bergmankowi”).

„Ta noc była cicha, stajenka maleńka,
Maria radosna, Józef zatroskany.
Ta noc dała światu pokój i radość,
Narodził się Jezus, który jest wśród nas.”

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia w rodzinnych domach i w ludzkich sercach życzą

Adrian Wolnik
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Tarnowskich Górach

Arkadiusz Czech
Burmistrz Miasta
Tarnowskie Góry

TARNOGÓRZANIE SKŁADAJĄ ŻYCZENIA TARNOGÓRZANOM

Basia

Życzę wszystkim przede wszystkim zdrowia. To jest najważniejsze, więc wszystkim dużo, dużo zdrowia życzę.

Piotr

Wszystkiego najlepszego i żeby miasto się tylko rozwijało.

Krystyna

Spokoju, zdrowia dla wszystkich. No i żeby było lepiej niż w tym roku.

Czesław

Wszystkiego najlepszego, żeby się ta epidemia skończyła, żebyśmy nie musieli się męczyć, być nękani szczepionkami, testami i Bóg wie, czym innym. No i jak najwięcej zdrowia. Jak będzie zdrowie, to będzie wszystko.

Bronisław

Życzę wszystkim na Nowy Rok, żeby byli zdrowi i żeby się wszyscy zaszczepili. Ludzie powinni ze sobą przecież współpracować.

Ania

Dużo zdrówka przede wszystkim. To jest najważniejsze teraz przy tej pandemii, która jest.

● **Sondę możesz obejrzeć na profilu facebookowym Urzędu Miejskiego.**

OPOWIEŚĆ ŚWIĄTECZNA NIECO MAKABRYCZNA

ANNA BRACHACZEK*

Dawne Święta po tarnogórsku od tych dzisiejszych różnią się po pierwsze tym, że drzewiej w Grodzie Gwarków – choć pamiętają to już chyba nieliczni – bywał śnieg. A moje z nimi wspomnienia? Pierwszym są pływające w wannie karpie, których pęcherze pławne – to sprawa nieco makabryczna – trzymałam na parapecie. Łuski, oczywiście, się zostawiało, żeby być bogatym.

W dzieciństwie stała u nas sztuczna choinka z obowiązkową lametą. No i zawsze było uchylone okienko, żeby Dzieciątko miało jak wejść z prezentami. Pod obrusem kładłam sianko, na stole – jako, że jesteśmy rodziną mieszaną – barszcz z uszkami (objadałam się nimi jeszcze przed kolacją), ziemniaki, karp i kapusta zasmażana.

Moim pierwszym zapamiętanym prezentem była złota rybka. Dostałam ją, kiedy miałam sześć lat, ale nie spełniła ona, niestety, żadnego mojego życzenia. Nie przemówiła też ludzkim głosem.

Jej przed Świętami, podobnie zresztą jak innych prezentów, nie znalazłam. Do dziś nie wiem, gdzie rodzice je przede mną chowali. Przed samą Wigilią były na pewno w szafie, bo sama widziałam, jak tata je stamtąd po kolacji wyciągał. Myślał, że nic o tym nie wiem, ale w pokoju mieliśmy przecież drzwi z szybą!

Na Pasterkę nigdy nie chodziłam, bo grzeczne dziewczynki o tej porze śpią.)

Od dawna mieszkam już poza Tarnowskimi Górami, ale w tym roku na pewno spędzimy część Świąt u mamy na miejscu. Cieszą się z oczywistych powodów wszyscy, a szczególnie mama – mój mąż wymieni jej przy tej okazji zamek w drzwiach.

***ANNA BRACHACZEK (na zdjęciu z rodzinnego albumu po prawej)** – tarnogórzanka, wokalistka i autorka tekstów, kompozytorka, instrumentalistka, znana przede wszystkim z występów w zespole muzyki alternatywnej BiFF.

(PRZED)WIGILIJNE PROPOZYCJE

Książka, film, koncert online? Polecamy chwilę oddechu od świątecznych przygotowań.

Do oglądania i słuchania

Tarnogórskie Centrum Kultury zaprasza na: świąteczne spotkanie miłośników filmu – 21 grudnia, godz. 19, wstęp bezpłatny; rozmowa z tarnogórskim raperem Kleszczem o jego najnowszym wydawnictwie muzycznym i planach – 22 grudnia, godz. 19, bezpłatne wejściówki oraz streaming na youtubowym kanale TCK.

W Internecie znajdziemy też najnowszy teledysk Kamilańskiej Orkiestry Dętej. Utwór „Don't Stop Me

Now” na facebookowym kanale Orkiestry. Tam też do posłuchania i oglądania jej koncerty.

Do czytania

Ewa Rakowska i Monika Blondzik z Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Bolesława Lubosza polecają:

- „Tajemnica Świąt Bożego Narodzenia”, Jostein Gaarder – połączenie fikcji z historią i refleksją nad życiem,
- „Czuły narrator”, Olga Tokarczuk – jedna z najpopularniejszych książek w tym roku.

NIE ZAPOMINAJMY O INNYCH!

Barszcz z uszkami, ryba, kapusta, ziemniaki i deser. Takie posiłki otrzyma w wigilijny ranek kilkuset samotnych, niepełnosprawnych, czy bezdomnych.

- Nasz pracownik zawiezie im ciepły posiłek do miejsca, gdzie mieszkają, ale także chwilę porozmawia. To przecież Wigilia. Nikt nie powinien być sam – mówi Urszula Krasieńska, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach.

MOPS wspólnie z Urzędem Miasta zorganizowali też akcję zbierania nowych skarpetek, rękawiczek, czapek i szalików. To rzeczy pierwszej potrzeby dla osób bezdomnych. Wiele parafii lub lokalnych grup zbiera datki i żywność. Wśród nich jest Caritas Parafii Matki Bożej Uzdrawienia Chorych, który zbierał żywność i zorganizował bożonarodzeniowy kiermasz. Cały dochód przeznacza dla osób potrzebujących.

Z PSEM PRZEZ CAŁY ROK

➡ RĘKA, KTÓRA ŻYWI

Wpadł do nas – tak, wpadł, nie można tego nazwać inaczej, bo biegł jak diabeł tasmański – pewnego sierpniowego dnia. Od początku – i tak jest do dziś – uwielbiał męża, syna i spacer. Mógł wychodzić na kolejne obwąchiwanie terenu zaraz po powrocie z poprzedniego. Bał się mnie i schodów. Na schody nie wchodził, a na mnie darł się nieprzytomnie. Do momentu, kiedy zostałam Ręką, która Żywi. Od tego dnia jesteśmy zakochani w sobie. Patrzymy sobie w oczy (jego niebieskie i brązowe), rozmawiamy o wszystkim (tak, tak, Brutus wydaje dźwięki, jakby mówił całe zdania), dizajnujemy się (on bardzo fachowo: przeży się na eleganckiej poduszce pokazując wszystkie swoje walory, ja... szkoda słów: zginam się nad roboczym laptopem na kanapie).

Za sobą mamy cztery wigilijne kolacje. Pierwsza – pod pachą Ręki, która Żywi, z której co jakiś czas coś wpadało do wielgachnej paszczy.

Druga – pod gwiazdą betlejemską na podłodze, bo już było wiadomo, że jest uczulony na nie-wiadomo-co i nie może podjadać.

Trzecia – w kupie śniegu świetnie nadającej się do tarzania i nurkowania.

I ta czwarta – u weterynarza. Poszliśmy tylko złożyć życzenia sąsiadom, a z piętra zniknęło sporo zrobionych przez Rękę, która Żywi (nie tylko Brutusa) czekoladowych cukierków. Pies był jedyną obecną wtedy w domu chodzącą paszczą. Innych podejrzanych nie było. Refleksja nr 1: a jednak, cwaniak, chodzi po schodach! Refleksja nr 2: czekolada to trucizna dla psa!

Zamiast smażenia karpia o godz. 15 zaczęło się poszukiwanie pracującego w Wigilię weterynarza. Kolacja tego dnia była baaaaardzo spóźniona. Pies przespał kilkanaście godzin i nie wykorzystał okazji, żeby powiedzieć nam – tak po ludzku – jak to z tymi czekoladkami było.

Brutus wpadł do nas na dłużej z tarnogórskiego schroniska „Cichy Kąt”. Czasem wpadamy tam wszyscy na Święta (Brutus stoi przy furtce i ani kroku dalej) z prezentami. Zwierzęki potrzebują dobrej jakości karmy na co dzień, chemikaliów do czyszczenia pomieszczeń oraz wolontariuszy np. do wspólnych spacerów. Co konkretnie im się przyda, znajdziecie na stronie: schronisko-ck.pl. Jest tam też uwaga: „Każdy pies i każdy kot marzy o tym, żeby mieć dom i swojego pana. Sprawdź, jak możesz spełnić marzenie naszych podopiecznych”.

Nie tylko w Święta.

KTO ODŚNIEŻA DROGI?

Odśnieżanie chodnika przy posesji to obowiązek właściciela lub zarządcy budynku. Samorząd jest zobowiązany do usunięcia śniegu m.in. na chodnikach przylegających do gminnych budynków. Odśnieżanie dróg to obowiązek zarządcy drogi.

W tym sezonie odśnieżaniem dróg gminnych zajmuje się ŻUKTZ Jacek Wieczorek.

Interwencje mieszkańców dotyczące zimowego utrzymania dróg i chodników przyjmowane są:

- w godzinach pracy Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach pod numerami telefonów: 32 381 37 90 lub 32 381 37 68,
- po godzinach pracy Starostwa (w tym w soboty i niedziele) telefony odbiera Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego: 478 518 667.

O stan dróg dbają także:

1. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Lubliniec (DK 11 i DK 78, czyli ulice: Zagórska, Gliwicka, Korola i Obwodnica): tel./fax 34 356 24 18 lub tel./fax 34 317 24 36,
2. Zarząd Dróg Wojewódzkich (DW 908, czyli droga do Miasteczka Śląskiego): tel. 32 256 56 01, 32 255 21 95, fax. 32 256 22 13, e-mail: czkws@katowice.uw.gov.pl,
3. Zarząd Dróg Powiatowych (ulice: Gliwicka, Pyskowska, Wyszyńskiego, Wyspiańskiego, Opolska, Powstańców Śląskich, Pokoju, Piłsudskiego, Sienkiewicza, Bytomska, Legionów, Górnicza od Legionów do Obwodnicy, Jana Pawła II, Janasa, Pastuszki, Starotarnowska, Starowapienna, Powstańców Warszawskich, Repecka, Witosa, Żeromskiego, Kościelna, Górna, Edukacji Narodowej, Jagodowa, Grzybowa, Słowackiego, Czarnohucka, Częstochowska, Grodzka): 32 285 48 62 oraz 887 202 203.

Lodowisko przy Parku Wodnym ruszyło na początku grudnia.

Jak co roku dzieci i młodzież do 19. roku życia wypożyczają sprzęt i korzystają ze ślizgawki za darmo. W związku z pandemią jednocześnie z lodowiska może korzystać do 150 osób:

- **w dni powszednie** w godzinach: 15.30-16.30, 17.00-18.00, 18.30-19.30, 20.00-21.00,
- **w soboty i niedziele** w godzinach: 11.00-12.00, 12.30-13.30, 14.00-15.00, 15.30-16.30, 17.00-18.00, 18.30-19.30, 20.00-21.00.

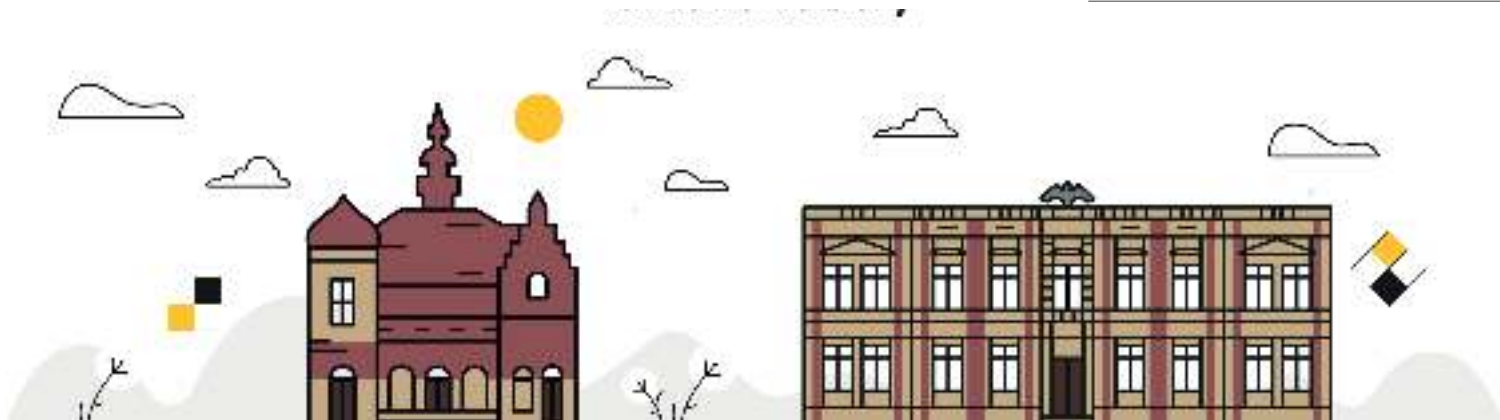
Przy lodowisku znajduje się wypożyczalnia, w której znajdziecie profesjonalny sprzęt: łyżwy figurowe, hokejowe w rozmiarach od 27 do 47 oraz pingwinki do nauki jazdy dla najmłodszych.

Akceptowane są karty:

Multisport, OK System, Fit Profit.

RUSZAJ NA ŁYŻWY

WIRTUALNY SPACER PO RATUSZU

Jesteś osobą starszą, niepełnosprawną lub wybierasz się do urzędu z małym dzieckiem? Przed wizytą możesz sprawdzić, gdzie jest przewijak, a gdzie pracownik, który pomoże przy wchodzeniu na schody!

Ruszyła interaktywna mapa Urzędu Miasta. Do świata wirtualnego przeniesiono wszystkie pomieszczenia znajdujące się w Ratuszu oraz w budynku przy ul. Sienkiewicza 2. Dzięki niej można sprawdzić, gdzie znajdują się konkretne biura, jak wygląda droga do nich. Na wirtualnym planie każdego piętra znajdziemy też numer telefonu i adres mailowy każdego wydziału. Mapa ma pomóc osobom ze szczególnymi potrzebami, dlatego oznaczono też, gdzie znajdują się: defibrylator, miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, wejścia do pomieszczeń, pętle indukcyjne, przewijak, osoba do pomocy.

● Mapa znajduje się na stronach: wirtualnyurzad.tarnowskiegory.pl oraz tarnowskiegory.pl w zakładce „interaktywna mapa urzędu”. O innych ułatwieniach dla osób z niepełnosprawnościami czytaj na str. 10.

O ŚMIECIACH W SMARTFONIE

Już nie trzeba zaśmiecać sobie pamięci datami wywozu śmieci. O śmieciach informuje aplikacja #EcoHarmonogram.

Wystarczy zainstalować ją w smartfonie lub tablecie pobierając bezpłatnie z Google Play lub AppStore. Po zainstalowaniu trzeba wybrać miasto, ulicę i numer domu. Dzięki temu wyświetla się harmonogram wywozu odpadów zmieszanych, segregowanych, bio, terminy płatności. Dodatkową informacją są adresy miejsc, gdzie można oddać przeterminowane leki, zużyte baterie, jak sortować oraz jaka jest jakość powietrza.

SPRAWDŹ, CZYM ODDYCHASZ

Stan powietrza w mieście sprawdzisz na airly.org. Czujniki znajdują się w następujących miejscach:

- Rynek,
- Pałac w Rybnej,
- Park Wodny,
- Lasowice (Przed, szkolne nr 5, ul. Leśna 6),
- Osada Jana (Przedszkole nr 9, ul. Zacisza 11),
- Sowice (Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Słowackiego 34,
- Strzybnica (Tęczowe Przedszkole nr 24, ul. Strzybnicka),
- Pniowiec (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2, ul. Jagodowa 72),
- Opatowice (Filia TCK, ul. Pastuszki 9),
- Stare Tarnowice (Szkoła Podstawowa nr 8, ul. Janasa 11),
- Repty Śląskie (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3, ul. Żeromskiego 64),
- Zabytkowa Kopalnia Srebra,
- Sowice (ul. Grzybowa 90),
- Centrum (Przedszkole nr 2, ul. Gruźetki 17)

O wymianie “kopciuchów” czytaj na str. 16 - 17.

STASZIC AŻ BŁYSZCZY

Spacer z dworca autobusowego przez centrum miasta do pl. Gwarków to tylko 15 minut. Ale może to być wyjątkowy kwadrans. Na tej Srebrnej Drodze rozbłysło niedawno II LO im. Staszica.

Najpierw liceum musiało przejść remont oraz termomodernizację. Tarnogórskie starostwo wydało na to 3,5 mln zł. Z kolei miasto dodało 80 tys. zł na oświetlenie budynku.

Od niedawna „Staszic” to kolejny jasny punkt na tworzonej od 2014 roku Srebrnej Drodze. To koncepcja oświetlenia srebrnym i białym światłem historycznego centrum Tarnowskich Gór.

Droga biegnie od dworca autobusowego ulicami: Piłsudskiego, Krakowską, przez Rynek, dalej Zamkową, Gliwicką aż do pl. Gwarków. W projekcie założono także iluminację indywidualnych budowli. Wśród nich są II LO im. Staszica, kościół pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła.

PRZY LEWKA ZAMIESZKAJĄ SENIORZY

21 mieszkań dla osób starszych znajdzie się w kamienicy przy ul. Lewka 5. Wcześniej kamienica przejdzie generalny remont.

Każde z mieszkań ma mieć ok. 40 m kw. W każdym ma być łazienka i kuchnia. Na wyższe piętra wjechać będzie można windą. Z zewnątrz budynek zostanie odnowiony, ale z zachowaniem oryginalnego wyglądu.

Przypomnijmy, że w 2019 r. miasto przejęło budynek od prywatnych osób (właściciele zmarli i nie pozostawili po sobie spadkobierców, co wykazał sąd) i przekazało Międzygminnemu Towarzystwu Budownictwa Społecznego. Powstał projekt rewitalizacji kamienicy. W przyszłym roku zostaną wzmocnione fundamenty i wymienione stropy, ponieważ konstrukcja jest w bardzo złym stanie.

Remont ma kosztować ok. 8,5 mln zł. Jeśli uda się otrzymać kredyt z Banku Gospodarstwa Krajowego, prace ruszą w przyszłym roku i potrwać do końca 2023 r. Wsparcie zaoferowało również miasto, które chce starać się o dotację pokrywającą 30% kosztów.

HISTORIA NA SZKLANYCH TABLICACH

Wiszą na tyle nisko, aby widziały je osoby na wózkach. Zaś tekst jest napisany dużymi i ciemnymi literami, co ułatwia czytanie osobom niedowidzącym. Na dziewięciu budynkach przy Rynku zawisły tablice informujące o ich historii i ciekawych detalach.

Kto woli czytać na telefonie albo potrzebuje autodeskrypcji, może skorzystać z kodu QR. Wtedy ciekawostki wyświetlają się na urządzeniach mobilnych.

W taki sposób można poznać dzieje kamienicy Sedlaczka, Ratusza, kościoła ewangelicko-augsburskiego, budynków pod numerem 2, 13, 14, kamienic podcieniowych, czy też domu, w którym do niedawna znajdowała się „Apteka po Białym Aniołem”. Dziesiąta tablica pojawi się na budynku pod numerem 3, którego elewacja jest w remoncie. W planach inicjatorów, czyli Urzędu Miasta oraz Muzeum Miejskiego, jest znakowanie kolejnych ścian.

DLA UPAMIĘTNIEŃ SYNAGOGI

Obrys dawnej synagogi wykonany z kostki kamiennej zdjętej z remontowanej ul. Sobieskiego, mural, makietą i tablica informująca o historii miejsca. Tak w przyszłości ma wyglądać plac, na którym kilkadziesiąt lat temu stała żydowska świątynia.

Rewitalizacja obejmie cały ten teren: będą nowe ławki, drzewa, miejsca postojowe. W przyszłym roku miasto ogłosi konkurs na projekt muralu przy Placu Synagogi. Miejsce po świątyni zostanie zasypane w pierwszej kolejności piaskiem, aby zachować fundamenty budynku.

Przypomnijmy, że w tej części starówki trwa remont. Prace są prowadzone pod nadzorem konserwatora zabytków, ponieważ natrafiono na fundamenty istniejącej w latach 1864-1943 synagogi, pozostałości kotłowni, fragmenty metalowych lamp, klamki z zamkami do drzwi, elementy pieca, fragmenty okien i drzwi, części kinkietów i żyrandoli oraz tabliczkę z nazwą ulicy „Obergasse”.

Prace skomplikowało zapadlisko, które z przyczyn geologicznych pojawiło się latem obok budynku restauracji „Kurna Chata”. Do końca tego roku teren ma być zabezpieczony (do podziemnych pustek wtłoczono odpowiednie tworzywo), gruz usunięty.

Synagoga powstała w 1864 r. według projektu Salomona Lubowskiego, który współtworzył także projekt świątyni w Gliwicach. Obie budowle były do siebie podobne. Reprezentowały popularny wtedy styl mauretański: miały orientalne motywy, łuki, kopuły, roślinne i geometryczne ornamenty. W 1939 roku hitlerowcy spalili synagogę, a 4 lata później usunięto pozostałości. Szacuje się, że na przełomie XIX i XX wieku w Tarnowskich Górach było kilkuset wyznawców judaizmu.

● **Stowarzyszenie Gliwicka66 przygotowało wizualizację nieistniejącej synagogi. Można ją zobaczyć m.in. pod adresem: <https://tarnowskiegory.pl/2021/11/26209/>**

PĘTLA POMAGA LEPIEJ SŁYSZEĆ, TABLICZKI – ŁATWIEJ TRAFIĆ

Dla niedowidzących i niewidomych – tabliczki z napisami w języku Braille’a i listwy na podłogach. Dla słabosłyszących – pętla indukcyjna. W obu budynkach magistratu wprowadzono udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami.

Dla osób słabowidzących

Wszystkie biura w budynkach Urzędu Miasta przy Rynku oraz przy ul. Sienkiewicza oznaczone zostały tabliczkami z opisem tradycyjnym, w języku Braille’a i kodami QR. Zawieszono je na wysokości dostępnej dla osób niskich oraz na wózkach inwalidzkich. Opisy w języku Braille’a pojawiły się też na poręczach wzdłuż schodów, a listwy ostrzegające słabowidzących – na przeszkodach.

Dla osób z wadami słuchu

Przenośne i stacjonarne pętla indukcyjne – również umieszczone w obu budynkach – wspomagają z kolei słuch. Osoby słabosłyszące korzystające z aparatów słuchowych często

słyszają, ale mają problem ze zrozumieniem. Szczególnie w dużych pomieszczeniach lub miejscach, gdzie jest gwaro. Użytkownik aparatu wyposażonego w odbiornik pętli indukcyjnej słyszy czysty dźwięk bezpośrednio z mikrofonu urzędnika lub innego źródła dźwięku. Wyciszona całkowicie zostaje więc akustyka pomieszczenia. Aby skorzystać z pętli, wystarczy przełączyć aparat słuchowy na tryb indukcyjny (z trybu M na T). Jeśli osoba słabosłysząca nie ma aparatu, może skorzystać ze słuchawek przewodowych.

Pętla indukcyjne znajdują się na parterach budynków Urzędu Miasta:

- **przy ul. Rynek 4** – w kasie (stacjonarna) i w kancelarii ogólnej (przenośna),
- **przy ul. Sienkiewicza 2** – w Punkcie Obsługi Klienta, na stanowisku do obsługi osób niepełnosprawnych (stacjonarna), w kasie (stacjonarna) i w kancelarii ogólnej (przenośna).

O interaktywnej mapie, na której zaznaczone są udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami – str. 7

8 urzędników i dwóch strażników miejskich przechodzi kurs języka migowego.

O WODZIE W JEDNYM OKIENKU

Informacja o warunkach technicznych przyłączenia do sieci, złożenie wniosku i zawarcie umowy na dostawę wody i odbiór ścieków – wszystko do załatwienia w jednym okienku.

W nowym Burze Obsługi Klienta w siedzibie Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji znajduje się także centrum zarządzania siecią wodociągowo-kanalizacyjną. Pracownicy nie muszą już wychodzić w teren, by sprawdzić, czy doszło do awarii.

Podczas otwarcia biura przedstawiciele PWiK zapowiedzieli, że następnym etapem prac będzie powiązanie inteligentnego systemu zarządzania siecią i zdalnego odczytu wodomierzy z aplikacją dla klientów. Dzięki temu odbiorca będzie miał aktualne informacje o zużyciu wody.

1.

2.

3.

NA ZDJĘCIACH:

1. STARÓWKA W PRZEBUDOWIE

2. UL. BYTOMSKA

3. UL. SOBIESKIEGO

REMONTY I PO REMONTACH

Sobieskiego, Piłsudskiego, Bałtycka, Gliwicka, Powstańców Śląskich, Zamkowa... Część remontów dróg i chodników w mieście zakończyła się. Część trwa.

Starówka w przebudowie

Wokół Rynku obowiązują ciągłe zmiany w organizacji ruchu. Od kilku miesięcy trwa przebudowa: Zamkowej, Bondkowskiego, Mlecznej i Gliwickiej. To ciąg dalszy rewitalizacji starówki. Wcześniej wyremontowano m.in. Strzelecką, Stalmacha, Nowaka, Krakowską, Staropocztową i Tylną. Efekt? Kostka brukowa wokół Rynku będzie jednolita. Remont powinien zakończyć się w ciągu najbliższych tygodni.

Sobieskiego nadal dwukierunkowa

Do końca roku potrwa remont ul. Sobieskiego. Przebudowane zostaną chodniki, powstaną pasy dla rowerów oraz nowe miejsca parkingowe, pasy będą umieszczone na podwyższeniu. Ruch na ulicy pozostanie dwukierunkowy, ale będzie się jeździło wolniej. Koszt remontu: 5 mln zł.

Największa powiatowa inwestycja drogowa zakończona

Remont ul. Sobieskiego mógł rozpocząć się dzięki zakończonej w tym roku przebudowie ul. Powstańców Śląskich. Dwa ronda, nowe chodniki i miejsca parkingowe, zieleń wzdłuż ulicy i przede wszystkim płynniejszy ruch – tak wygląda

odnowiona droga. Koszt: ok. 7 mln zł (1,3 mln zł na ten cel przekazano miasto w ramach wsparcia tarnogórskiego starostwa).

Odnowa z każdej strony

Gmina i powiat jednocześnie zdecydowały się na remont ulic Piłsudskiego, Bytomskiej oraz bocznych dróg. Najbardziej uciążliwe prace były prowadzone nocą. Inwestycja została zakończona zgodnie z planem w październiku i dziś samochody mogą jeździć po nowej nawierzchni.

Po asfalcie do parku

Nowa nawierzchnia pojawiła się również na ul. Bałtyckiej. To najczęściej uczęszczana droga prowadząca w Parku Miejskim w kierunku placu zabaw i muszli koncertowej. Ulica jest zamknięta dla samochodów, ale korzystają z niej rowerzyści, rolkarze i piesi. Dodatkowo wyremontowano parkingi od strony ulic Gliwickiej.

Górnicza z powiatu do miasta

W porozumieniu z powiatem miasto przejęło część ul. Górniczej. Do tej pory zarządców drogi było dwóch. Formalne przejęcie odcinka od skrzyżowania z ul. Legionów do skrzyżowania z Obwodnicą nastąpi 1 stycznia przyszłego roku.

Dzięki temu droga w najbliższej przyszłości przejdzie gruntowny remont.

●ŚCIANY

GWARKI RZĄDZĄ NA MURACH

Król Jan III Sobieski, Marysieńka, Chłop Rybka, husaria, Sedlaczek, muzykanci, gwarkowie, piesek w apasce „TG know HAU” od niedawna witają przejeżdżających obwodnicą koło garaży na Osadzie Jana. 84-metrowy mural przedstawiający gwarkowski pochód zaprojektowała Kamila Loskot, tarnogórzanka, ilustratorka, współorganizatorka Żywe Srebro Festiwal, autorka marki No hejo Jej praca zdobyła przychylność tarnogórzan podczas głosowania w konkursie #TGMural.

ALFABET ODCHODZĄCEGO ROKU

▶▶▶▶▶ **Oto ponad 20 ważnych wydarzeń ostatnich 12 miesięcy w naszym mieście. Ułożyliśmy je alfabetycznie. Wy wybierzcie te, które dla Was są najważniejsze.**

●AUTOBUSY

Na trasę ruszyły Metrolinie. Dobrze znana linia nr 820 zamieniła się w M3, która kursuje codziennie na tej samej trasie, tylko częściej. W najbliższych miesiącach ma zostać uruchomiona nowa linia M14 do Gliwic. Autobusy będą zatrzymywały się w: Gliwicach, Zbrostawicach, Zabrze, Bytomiu, Tarnowskich Górach, Świerklańcu, Bobrownikach i Ożarówicach.

●BRACTWO KURKOWE, SMZT ORAZ WOŚP

Takich nowych patronów mają trzy ronda w Tarnowskich Górach: Bractwo Kurkowe – nowe rondo u zbiegu ulic: Sienkiewicza, Powstańców Śląskich i Styczńskiego; Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej – nowe w pobliżu Sądu Rejonowego; Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – istniejące od dawna w Parku Repeckim.

●CORAZ WIĘCEJ DRZEW

304 nowe drzewa, 345 krzewów, 914 róż okrywowych, 265 krzewów róż, 1078 bylin i traw ozdobnych pojawiło się w ostatnich tygodniach w mieście. To dęby, klony, akacje, jarząby, lipy, głogi, jodły, drzewa owocowe jabłonie, grusze, śliwy i wiśnie ozdobne, a także różne odmiany berberysów i tawułów, hortensje, bzy, kaliny, jałowce, cisy. W ramach „Święta drzewa” przy ul. Fiołków na Osadzie Jana mieszkańcy zasadzili 20 młodych roślin.

●DROGI

Zakończył się remont ul. Powstańców Śląskich. Na drodze powiatowej pojawiły się dwa ronda, nowe miejsca parkingowe i nowa nawierzchnia. Zaraz potem ruszył remont ul. Sobieskiego. W 2022 roku droga ma być już całkowicie przejezdna. Remontowana jest starówka, czyli ulice: Zamkowa, Bondkowskiego, Mleczna, Królika, Gliwicka, Jurczyka

●EKO

Tylko w ubiegłym roku z miejskich budynków zniknęło pół tysiąca „kopciuchów”. Zgodnie z przyjętą w 2017 r. Przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego uchwałą, stare piece muszą ostatecznie zniknąć do końca 2027 r. Właściciele prywatnych domów na wymianę źródła ciepła mogą starać się o dotację z miejskiego Programu Ograniczenia Niskiej Emisji.

Dlatego też – po sugestii Rady Dzielnicy Osada Jana – miasto postanowiło sfinansować projekt i realizację drugiego tarnogórskiego murala. Zwycięzcą konkursu #TGMural jest projekt Łukasza Zasadniego. Wybrali go eksperci i mieszkańcy. Prace nad malowidłem na murze kamienicy przy parkingu po Tarmilo rozpoczną się wiosną. – Nie jestem tarnogórzaninem, ale lubię Szlak Zabytków Techniki. Mam też wieloletnie doświadczenie w malowaniu murali i sądzę, że te dwa czynniki sprawiły,

że udało mi się wpisać w klimat Miasta Gwarków – mówił nam laureat. – Projektowaniem i realizacją murali zajmuję się od 23 lat. Moje prace znaleźć można w Zabrze i w Katowicach – dodaje. Projekt Zasadniego przedstawia jego autorską wizję gwarkowskich plakatów tworzonych w latach 1957-1988 dla Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej i nawiązuje do historii miasta.

● FIGURKI

Z okazji Barbórki odstonięto 9. figurę gwarka – tym razem inspirowaną pracą, która wygrała ogłoszony przez Urząd Miejski konkurs - autorstwa Szymona Malinowskiego. Ozdobiła skwer przy Tarnogórskim Centrum Kultury w Opatowicach.

● GWARKI

Pochodu gwarkowskiego w tym roku nie było, ale odbyły się Gwarki Lokalnie. Dzięki temu na scenie mogło pojawić się więcej niż zwykle początkujących i rodzimych artystów. Na zakończenie imprezy wystąpiła Urszula i można było oglądać pokaz sztucznych ogni.

● HOSTEL

Od kilku miesięcy działa pierwszy hostel w mieście: „Młotek i Perlik” przy ul. Gliwickiej 4. Nazwa pochodzi od mydła, które w okresie międzywojennym produkowała tutejsza fabryka. W hotelu, który uruchomiło Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej, jest 10 pokoi (39 miejsc).

● INNE MIEJSCE NA HANDEL

Targ został przeniesiony na ul. Cebuli, czyli na boisko za I LO im. Stefanii Sempołowskiej i Zespołem Szkół Medyczno-Chemicznych. Powodem jest przebudowa placu targowego oraz ulic Królika i Szymały. Teren targowiska zostanie utwardzony, będą

toalety, nowe kosze na śmieci oraz oznakowanie. W wyremontowanym budynku przy ul. Królika 20 znajdzie się zaplecze socjalne dla handlujących.

● JEŻECH STOND

Uczniowie tarnogórskiego „Stasia” realizują projekt „Jeżech stond”. W reportażu, który ma pokazać, że odmienność Ślązaków jest wartością, wystąpią: Justyna Świągła, Kaja Klimek, Krzysztof Respondek, Magda Nowaczewska oraz Mikołaj Wilga.

● KOLEJ

Rozpoczęła się odbudowa linii kolejowej nr 182 z Zawiercia do Tarnowskich Gór. Dzięki inwestycji będzie można w około 20 minut dojechać z Tarnowskich Gór do lotniska w Pyrzowicach. Odbudowany zostanie także 30-kilometrowy nieczynny odcinek toru między Tarnowskimi Górami a Siewierzem.

● LOTERIA

Optacowało się rozliczyć PIT w mieście. Urząd zorganizował loterię, w której do wygrania był elektryczny samochód i inne cenne nagrody. Tymon Kasprzak, czyli zwycięzca nagrody głównej, odjechał do domu nowym hybrydowym autem.

➡️ **ciąg dalszy str. 14**

● ŁĄKA KWIETNA

2,5 tys. m kw. łąki kwietnej zasiano w Reptach Śląskich przy ul. Długiej w ramach projektu „Metropolitalne Łąki Kwietne”. Rośliny zatrzymują wodę, obniżają temperaturę otoczenia, są siedliskiem dla wielu owadów.

● MIESZKAŃCY MÓWIĄ O MIEŚCIE

Co mieszkańcy doceniają w swoim mieście, a co chcieliby zmienić? Tarnogórzanie swoje zdanie wyrazili w ankiecie. Najlepiej ocenili rewitalizację dworca autobusowego. Najpilniej – wg uczestników ankiety – powinny powstać drogi rowerowe.

● NASI SENIORZY

Centrum Aktywności Seniorów otwarto przy ul. Janasa. W placówce seniorzy na co dzień mogą korzystać z rehabilitacji, różnorodnych form aktywności oraz wspólnie spędzać czas.

● ORZEŁ

Piotr Trojan pochodzący z Tarnowskich Gór otrzymał Orła 2021 za najlepszą pierwszoplanową rolę męską w filmie „25 latach niewinności. Sprawą Tomka Komendy”. Trojan zagrał mężczyznę niesłusznie skazanego na 25 lat więzienia za morderstwo.

● PRZEDSIĘBIORCY

Wsparcie otrzymali przedsiębiorcy, których firmy na wiele tygodni z powodu pandemii musiały być zamknięte lub działać „na pół gwizdka”. W pierwszej uchwale Radni Miejscy przedłużyli do 30 listopada terminy płatności rat podatku od nieruchomości. W drugiej – zapisano zwolnienie z podatku od nieruchomości od 1 marca do 30 czerwca.

● SPŁYWY SZTOLNIĄ

LODOWE SREBRO POD ZIEMIĄ

Rafting to rodzaj spływu, do którego używa się m.in. pontonów. Zazwyczaj odbywa się na wolnym powietrzu, ale nie w Tarnowskich Górach. Sztolnia Czarnego Pstrąga na stałe wprowadziła rafting do swojej oferty.

● RANKINGI

Tarnowskie Góry zajęły pierwsze miejsce w Rankingu Gmin Województwa Śląskiego w kategorii miast powyżej 20 tys. mieszkańców. W zestawieniu wzięto pod uwagę twarde dane GUS dotyczące kryteriów zrównoważonego rozwoju. Za to w publikowanym co roku przez tygodnik „Wspólnota” rankingu Liderzy Inwestycji miasto znalazło się na 174. miejscu w Polsce i 6. w województwie śląskim z sumą wydawaną na inwestycje: ponad 600 zł na jednego mieszkańca. Wcześniej Tarnowskie Góry po raz kolejny znalazły się w gronie 39 średniej wielkości miast, które Polski Instytut Ekonomiczny zaliczył do grupy tzw. Lokomotyw Rozwoju Rynków Lokalnych.

● TARNOGÓRSKIE ZAGADKI

Stowarzyszenie Góry Kultury zaprasza na retro spacer śladami kryminalnych zagadek z Tarnowskich Gór. To przewodnik kryminalny po mieście „Kto umywa ręce?”. Jak włączyć się w śledztwo? Najpierw znajdź na Spotify lub YouTube tytuł „Kto umywa ręce”, pobierz mapę oraz opis historyczny... i podążaj śladami detektywa Antoniego Halemba, by rozwiązać z nim zagadkę zwłok znalezionych w fabryce mydła Lukaschika przy ul. Gliwickiej w Tarnowskich Górach.

● USZATKI

100 pluszaków w ramach akcji „Warto rodzić w Tarnowskich Górach” przekazał burmistrz Arkadiusz Czech dyrekcji i personelowi Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego im. B. Hagera. Misie będą odtąd sympatyczną pamiątką dla każdego dziecka, które przyjdzie na świat w tarnogórskiej porodówce.

● WYPOCZYNEK I WSPOMNIENIA

Koło obelisku upamiętniającego dawny cmentarz ewangelicki pod Halą Targową powstanie strefa wypoczynku. Posadzone zostaną nowe drzewa, krzewy i trawy, ustawione zostaną siedziska, leżaki, ławeczki, będą: strefa piknikowa, źródło uliczne.

● YNO SE DYCHNIJ

Przy ul. Piastowskiej, Lompy i Krakowskiej wybudowano tzw. strefę relaksu. Są ławki, solarna stacja do ładowania m.in. telefonów oraz zieleń. Wszystko w stylistyce podobnej do ławek i stojaków, które pojawiły się wcześniej na Rynku.

● ZDROWIE

Punkt szczepień został uchyiony w Hali Sportowej. Do tego doszły kolejne placówki, co pozwoliło na sprawne szczepienie wielu tysięcy tarnogórzan tygodniowo.

DZISIAJ ŁEZKA KRĘCI SIĘ NAM W OKU

Basia

Co ja będę wspominać? Wspominam to, co niestety wspominam już drugi rok, czyli pandemię. Ale było trochę lepiej niż dwa lata temu, dlatego że mogłam prawie normalnie pracować. Jestem nauczycielem. Wróciliśmy do szkół. To mi sprawiło największą radość.

Piotr

Jakieś dobre wydarzenia? (śmiech) Ciężko mi powiedzieć. Pandemia wszystko przyblokowała. Z jakichś dobrych wspomnień, to jedynie to, że się Gwarki odbyły w tym roku.

Krystyna

Zdrowa byłam i nic mi nie dolegało. Tak że uważam, że to był dobry rok, bo jednak mam 84 lata i to w tym wieku różnie bywa.

Czesław

Człowiek na emeryturze siedzi, na spacerki sobie chodzi, z rodziną szczęśliwie żyje, wnuczka fajna, dzieci udane. Czego chcieć więcej?

Bronisław

Napisałem nową piosenkę. Taki cytat: „Dzisiaj teżka kręci się nam w oku, coraz mniej tych starych familoków”. To są te stare budynki, które już pomału zanikają.

Marek

Przeszedłem na emeryturę od kwietnia i teraz już mam czas wolny dla siebie.

Waldemar

8 marca miałem udar, ale udało się z tego wyjść, więc uważam ten rok za udany i szczęśliwy

● Sondę możesz obejrzeć na profilu facebookowym Urzędu Miejskiego.

KOPCIUCH MUSI ZOSTAĆ WYMIENIONY, ALE Z DOFINANSOWANIEM ŁATWIEJ

Do 90% dofinansowania na wymianę pieców i termomodernizację domów mogą otrzymać mieszkańcy miasta. Dla kogo te dotacje i czy za „kopciucha” czeka kara? – mówi Adam Mrugacz, Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska w tarnogórskim magistracie.

Dziś na tarnogórskim Rynku poziom pyłu PM_{2,5} przekroczony był o 63%, PM₁₀ o 13%. Kiedy znikną „kopciuchy” z naszego miasta?

- Na pewno jeszcze nie w tym roku. Ważne, że od wielu lat miasto pomaga.

Jak?

Kontynuujemy gminny Program Ograniczania Niskiej Emisji. Burmistrz wyszedł z inicjatywą, aby w tym roku pierwszeństwo przy dotacjach mieli właściciele, którzy muszą do końca 2021 roku wymienić kocioł. Oprócz tego realizujemy programy: Czysty Luft, Odnawialne Źródła Energii, a także uruchomiliśmy punkt informacyjny ogólnopolskiego programu Czyste Powietrze.

Nowym programem jest Stop Smog dla najuboższych. Typujemy osoby spełniające wymagania. Chcemy przeprowadzić modernizację w 20 budynkach. Można uzyskać nawet 90% kosztów, do 53 tys. zł dofinansowania na jeden obiekt. Uda się więc wymienić źródło ciepła, ale z ociepleniem domu i wymianą stolarki okiennej może być już trudniej.

A domy wielorodzinne?

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej rozpoczął w kilku gminach programy pilotażowe dla budynków wielorodzinnych. Jest szansa, że zostaną one wdrożone w przyszłym roku w całym kraju.

I jeszcze budynki miejskie?

- Dużo już zostało zrobione. W ubiegłych latach gmina zdobyła dotacje na termomodernizację np. w szkołach lub budynkach komunalnych w Sowicach, czy też Śródmieściu-Centrum.

Jeśli właściciel domu nie wymieni „kopciucha” do końca tego roku, co go czeka?

- Musi liczyć się z karami. Nie ma żadnego usprawiedliwienia, ponieważ uchwała antysmogowa w naszym regionie weszła w życie w 2017 roku. W przypadku kontroli strażnik miejski może wystawić mandat do 500 zł. Jeśli zaś sprawa zostanie skierowana do sądu, to wtedy grzywna może wynieść do 5000 zł.

Czy mieszkańcy o tym wiedzą?

- Informację o zbliżającym się terminie zakazu używania najstarszych kotłów mieszkańcy otrzymali wraz z podatkiem na początku tego roku. Ponadto zorganizowaliśmy konferencję EkoTG, czyli jak grzać ekologicznie i oszczędnie. Przykładowo: kominiarze tłumaczyli, jak wiele zależy od sprawnego systemu kominowego oraz „mądrego” palenia w piecu. Komin musi się rozgrzać, aby dobrze się paliło. Można mieć nowy piec, ale nie umieć w nim palić.

BUDŻET 2022 UCHWALONY.

OTO WAŻNE LICZBY

Prąd, gaz, odnawialne źródła energii... Co dziś najlepiej wybrać?

- Budynek budynkowi nierówny, wybór źródła ciepła należy dobrać indywidualnie. Nie wszędzie jest dostęp do sieci gazowej. Fotowoltaika, kotły na biomasę, pompy ciepła... Możliwości jest wiele. Rok się kończy, ale wsparcie nadal będzie udzielane. W latach 2021-2025 gmina zamierza przeznaczyć na dotacje łącznie 7,5 mln zł, co wystarczy na wymianę kotłów w 250 gospodarstwach rocznie.

PONE – do 50% kosztów kwalifikowanych, maksymalnie 6 tys. zł dotacji na wymianę starego pieca na: podłączenie do sieci ciepłowniczej, kocioł gazowy, pompę ciepła, kocioł na biomasę, kocioł węglowy. Nie obejmuje ocieplenia budynku, wymiany pieca gazowego na gazowy.

OZE – do 85% kosztów; do końca roku można starać się w sumie o 22 instalacje solarne oraz 5 pomp ciepła do centralnej wody użytkowej.

Czysty Luft – do 85% kosztów, maksymalnie 40 tys. zł dotacji dla właścicieli lub współwłaścicieli nieruchomości na wymianę starych kotłów, pieców, urządzeń grzewczych spalających paliwa stałe na nowe źródło ciepła. Wnioski można składać w Urzędzie Miasta.

Czyste Powietrze – do 37 tys. zł dofinansowania dla właścicieli i współwłaścicieli domów jednorodzinnych lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych mieszkań, na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację domu.

Wnioski o wszystkie wymienione powyżej dotacje można składać w Urzędzie Miasta.

Stop Smog – do 90% dofinansowania na termomodernizację 20 domów jednorodzinnych. Miesięczny dochód właścicieli nie może przekraczać 175% kwoty najniższego wynagrodzenia w gospodarstwie jednoosobowym (2 189,04 zł) i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym (1 563,60 zł). Ponadto osoby te mogą posiadać środki własne oraz zasoby majątkowe nieprzekraczające 53 000 zł.

Osoby zainteresowane udziałem w projekcie proszone są o kontakt z Wydziałem Ochrony Środowiska, tel. 32 393 36 38.

107 mln zł zaplanowano na inwestycje w naszym mieście w przyszłorocznym budżecie, który uchwaliła Rada Miejska. To rekordowa kwota.

Ponad **354 mln** zł mają wynieść dochody miasta. Spadną, bo od stycznia mieszkańcy płacić będą niższy podatek dochodowy. A niższy podatek dla mieszkańców to niższe dochody w budżecie każdej gminy.

49 mln zł dotacji otrzyma w 2022 roku miasto z Unii Europejskiej oraz funduszy krajowych na inwestycje.

Prawie **409 mln** zł mają wynieść przyszłoroczne wydatki. W tym:

● **28,8 mln** zł na rozbudowę centrum przesiadkowego przy dworcach,

● **15 mln** zł na rozbudowę ogólnodostępnej bazy treningowej TS Gwarek,

● prawie **8 mln** zł na budowę kanalizacji w rejonie ul. Wiśniowej,

● **21,4 mln** zł na Odnawialne Źródła Energii, np. dofinansowania do wymiany starego i kopiącego pieca na bardziej ekologiczny,

● **2,2 mln** zł na przebudowę Placu Wolności, czyli terenu przed Halą Targową,

● **1,7 mln** zł na termomodernizację kolejnych budynków komunalnych.

Ponad **10 mln** zł zostanie przeznaczonych na inwestycje drogowe, np. remont ulic: Towarowej, Górniczej, Gliwickiej, Jurczyka, Królika i Lewka.

600 tys. zł miasto wyda na zadania Budżetu Obywatelskiego. To mieszkańcy w głosowaniu zdecydowali, czego brakuje w naszym mieście. Zrealizowanych będzie 9 pomysłów mieszkańców, m.in.: wyremontowana zostanie aleja w zabytkowym parku w Reptach Śląskich, odświeżony będzie skwer przy ul. Radzionkowskiej, a w Pniowcu pojawi się nowa altanka rekreacyjna ze stojakami na rowery.

W TG NA KOLE PRZEZ CAŁY ROK

- W roku jest tylko kilkanaście dni, kiedy nie da się jeździć na rowerze: gdy jest skwar, leje jak z cebra, albo leży pół metra śniegu. W pozostałe można przemieszczać się na dwóch kółkach - mówi Aleksander Kopia, urzędnik rowerowy w tarnogórskim magistracie.

Poważnie? Zimą na rowerze do pracy i sklepu?

- Dla rowerzystów najważniejsza jest dobra infrastruktura. Pogoda ma drugorzędne znaczenie. Pokazują to nie tylko doświadczenia Holendrów, Duńczyków ale także Finów. Doskonałym przykładem jest miasto Oulu, daleko na północ od Helsinek, gdzie mimo mrozów i śniegu jeździ się rowerem przez cały rok. Właśnie dzięki dobrze zaplanowanej sieci tras rowerowych i ich odśnieżaniu (!). My też o tym myślimy i chcemy połączyć trasami rowerowymi Tarnowskie Góry z Bytomiem, Gliwicami, Lublińcem...

Ale zanim wyjedziemy za miasto?

- Do połowy 2023 r. w Tarnowskich Górach ma powstać prawie 30 km dróg rowerowych. Pracujemy nad tym, choć jest to mało spektakularny etap realizacji projektu. Tworzenie dokumentacji, dziesiątki uzgodnień i uzyskiwanie pozwoleń... Jednak już na wiosnę wbijemy pierwszą topatę i zaczną się prace budowlane.

A coś dla bardziej niecierpliwych?

- Miasto realizuje mniejsze projekty. Już wkrótce zostanie otwarta po remoncie ulica Jana III Sobieskiego, gdzie powstaną pasy dla rowerów.

Mamy więc szybko kupować rowery?

Konieczność! Ale planujemy także włączenie miasta do programu „Rower Metropolitalny”, dzięki któremu w Tarnowskich Górach staną stacje z jednośladami do wypożyczenia, także elektrycznymi. Ma to nastąpić już w przyszłym roku, ale zależy to przede wszystkim od Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

SZCZEPIENIA PRZYPOMINAJĄCE DLA WSZYSTKICH PEŁNOLETNICH

Najskuteczniejszą bronią w walce z pandemią są szczepienia. Kolejek już nie ma, a punkty, w których można otrzymać preparat, nadal działają. W Tarnowskich Górach zaszczepić można się w kilkunastu miejscach:

- CRK DENT, ul. Opolska 1,
- BI-MED, ul. Leśna 23,
- NZOZ SZPITAL IM. DR. B. HAGERA - AMBULATORIJNE ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE, ul. Opolska 21,
- PORADNIA LEKARZA PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ, ul. Piłsudskiego 18,
- PORADNIA LEKARZA PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ, ul. Bytomska 8,
- PORADNIA LEKARZA POZ DLA DOROSŁYCH, ul. Mickiewicza 8,
- PUNKT SZCZEPIEŃ, ul. Piłsudskiego 9A,
- PUNKT SZCZEPIEŃ, ul. Kościelna 30,

- PUNKT SZCZEPIEŃ, ul. Mickiewicza 23,
- SPECJALISTYCZNA PRAKTYKA LEKARSKA, ul. Sobieskiego 6A,
- ZAKŁAD PULMONOLOGII - ZESPÓŁ PORADNI SPECJALISTYCZNYCH, ul. Lipowa 3.

Na szczepienie można się zapisać, dzwoniąc na całodobową infolinię pod nr 989, poprzez formularz na stronie pacjent.gov.pl, kontaktując się z wybranym punktem szczepień lub wysyłając SMS na numer 664 908 556 oraz 880 333 333 o treści: SzczepimySie.

Urząd Miasta oferuje dowóz na miejsce szczepienia osobom powyżej 70. roku życia oraz niepełnosprawnym. Należy kontaktować się Wydziałem Zarządzania Kryzysowego w tarnogórskim magistracie, tel. 32 769 03 41-44.

USKRZYDLA TARNOGÓRZAN, WIĘC DOSTAŁ SREBRNE SKRZYDŁO

● MARIAN SAS

Od prawie 50 lat przewodnik w Zabytkowej Kopalni Srebra, z którego wiedzy korzysta też m.in. Kopalnia Soli w Wieliczce. 11 listopada odebrał Srebrne Skrzydło, nagrodę wręczaną szczególnie zasłużonym dla miasta. Został wyróżniony m.in. za wieloletnie zaangażowanie w przekazywanie fachowej wiedzy o podziemiach Tarnowskich Gór i jego zabytkach, aktywne uczestnictwo w pracach Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej, zwłaszcza przy opracowaniu wniosku o wpis na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO podziemi tarnogórskich, a także promowanie dziedzictwa kulturowego miasta.

Doroczne nagrody odebrali też laureaci Nagrody Kultury za 2020 (cztery pierwsze) i 2021 rok:

● ANNA GOŁKOWSKA-DYMARCZYK

Od 2017 roku zarządza Stowarzyszeniem Góry Kultury. Zaangażowała się w porządkowanie i katalogowanie obiektów na tarnogórskim cmentarzu żydowskim. Współorganizowała m.in. Dzień Kultury Ulicznej, Ulicę (od)nowa, Teatralne Parkowania, czyli przedstawienia teatralne w Parku Miejskim w Tarnowskich Górach.

Nagrodzona za działalność w dziedzinie animacji kultury.

● ALICJA PACZEŚNIAK-SŁOTA

Nauczycielka w Państwowej Szkole Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Tarnowskich Górach, stworzyła zespół Śląskie Smyki, który m.in. w czasie obchodów 100-lecia wybuchu I Powstania Śląskiego towarzyszył znanemu muzykowi Czesławowi Moziłowi.

Nagrodzona za dokonania kulturalne.

● KATARZYNA STRZAŁKOWSKA

Nauczycielka języka polskiego w Salezjańskim Ośrodku Szkolno-Wychowawczym, organizatorka interdyscyplinarnych warsztatów dziennikarskich, opiekunka gazetki szkolnej „Jest Bosco”. Inicjatorka organizacji w Tarnowskich Górach Orszaku Trzech Króli (od 2013 r.).

Nagrodzona za działalność w dziedzinie animacji kultury.

● BARTŁOMIEJ KWIATKOWSKI

Muzyk, konserwator i stroiciel organów, którego od 2008 r. można usłyszeć w kościele pw. św. Apostołów Piotra i Pawła podczas recitali organowych. W 2010 r. założył zespół Schola Eucharistica – chór kameralny i zespół smyczkowy. Związany z: chórem Fresco, zespołami Zakochani, Nowak&Kwiatkowski Acoustic Duo, Kameralnym Zespołem Muzycznym In Tempore, z którym zrealizował płyty z muzyką pasyjną i kolędową. W latach 2012-2014 organizował warsztaty muzyki liturgicznej.

Nagrodzony za upowszechnianie kultury muzycznej w mieście.

● OLIWIA BENTKOWSKA

Działa w chórze rozrywkowym Dafne, prowadzi Chór Dziecięcy Cantare przy Salezjańskim Ośrodku Szkolno-Wychowawczym, z jej inicjatywy powstała Młodzieżowa Orkiestra Rozrywkowa Symfonix.

Nagrodzona za działalność w dziedzinie animacji kultury.

● SEBASTIAN MENDROK

Od 2012 roku pastor ewangelicko-augsburskiej parafii kościoła Zbawiciela w Tarnowskich Górach. Przygotowywał m.in. obchody 270-lecia parafii, 500-lecia Reformacji, angażował się m.in. w tarnogórskie kolędowanie, koncerty charytatywne, a także projekty audiowizualne: Srebrna Droga, Ci Wspaniali Ślązacy. Kościół jest otwarty dla mieszkańców i gości zarówno podczas Gwarków, jak i w czasie letnich wakacji, kiedy to większa liczba osób ma szansę odwiedzić zabytkowe wnętrza świątyni.

Nagrodzony za wspieranie działalności kulturalnej w mieście.

● DAMIAN DAWID NOWAK

poeta i prozaik, autor pięciu książek poetyckich. Publikował m.in. w: „Akancie”, „Krytyce Literackiej”, „Poezji Dzisiaj”, czy „Śląsku”. Wydany w 2018 r. tomik „Inaczej niż w lustrze” przyniósł mu Nagrodę Międzynarodowego Listopada Poetyckiego za książkę roku.

Nagrodzony za promocję Tarnowskich Gór w literaturze.

JAK PIOTR ZOSTAŁ MIKOŁAJEM

PIOTR TROJAN*

W moim domu przygotowania do świąt rozpoczynały się wcześniej: 1 grudnia ja i moi dwaj bracia dostawaliśmy kalendarze adwentowe i jeszcze tego samego dnia zjadaliśmy wszystkie czekoladki, aż do Wigilii. Na szczęście tata roztopiał w garnku nową czekoladę, zalewał nam puste okienka w kalendarzu i mogliśmy powrócić do świętowania.

Wigilia zawsze była intensywnym dniem. Trzeba było udekorować makówki, kupić chleb od Hankiego, odebrać śledzie od babci. Wstawaliśmy tego dnia bardzo wcześnie, budził nas zapach z kuchni.

Choinki mieliśmy osobliwe. Z reguły dość późno kupowane, co z jednej strony przekładało się na okazjonalną cenę, ale z drugiej – na jakość i walory wizualne drzewka, którego inni nie chcieli wcześniej kupić. Choinka była w efekcie a to trochę krzywa, a to z dwoma czubkami. Raz trafiła się z plastiku. Sama grała kolędy, a ze swojego czubka sypała śniegiem ze styropianu, który potem kot roznosił po całym domu.

Na stole wigilijnym była zupa z podrobów rybnych i białych warzyw z pasternakiem, karp gotowany i smażony, kapusta z grzybami i moje ulubione makówki. Choć mama twierdzi, że kiedyś ich nie lubiłem i mówiłem: ziemi jeść nie będę!

Najwięcej wspomnień przywołują zdjęcia. Co roku robiliśmy rodzinne zdjęcie, z psem. Gdy dziś na nas patrzę, muszę przyznać, że świetnie się ubieraliśmy. Dzisiejsi hipsterzy pozazdrościliby nam odwagi i stylu.

W święta nasz blok na Szwedzkiej nie był już szary. Nasz blok wyglądał pięknie! W każdym oknie błyszcząły kolorowe lampki, a w korytarzu od drzwi sąsiadów dobiegał zapach wigilijnych potraw.

Przy stole były życzenia, wspomnienia i kolędy. Najstarszy brat Karol grał na klarnecie, młodszy Andrzej na skrzypcach, ja na gitarze. To nie była nasza ulubiona część wieczoru, ale konieczna, by dostać prezenty.

Moim pierwszym prezentem dla rodziców była laurka wciśnięta w butelkę po kakao. Później z braćmi robiliśmy już składkę z kieszonkowego na ciut kosztowniejsze podarunki.

Od rodziców na Mikołaja dostawaliśmy słodczyce, ale na Wigilię pojawiały się już konkrety, głównie Lego i zimowe zapotrzebowania: buty, kurtki czy rękawiczki. Kiedy Karol wyrastał z ubrań, ja przejmowałem jego szafę, a po mnie Andrzej. Wieczorem odwiedzaliśmy babcię i dziadków. Jak tylko dostaliśmy upominki, chcieliśmy wracać do domu, bo najlepsza część Świąt była przed nami: zabawa nowymi prezentami.

Parę lat później zacząłem sobie dorabiać jako Święty Mikołaj. Jeździłem po Tarnowskich Górach w bryczce i częstowałem dzieci cukierkami. Pamiętam, jak jedno z nich dało mi list. Chłopiec chciał na Święta wóz strażacki. Mój tata zobaczył ten list i postanowił za wszelką cenę zdobyć takie autko. Udało się. W Wigilię przebrałem się za Mikołaja i pojechałem pod adres z listu z pięknym czerwonym samochodem straży pożarnej. Drzwi otworzył ojciec chłopca. Nie była to zamożna rodzina.

Chłopiec zaniemówił z wrażenia, gdy zobaczył przed sobą Świętego Mikołaja z jego wymarzonego prezentem. To była bardzo wzruszająca chwila.

Dziś wiem, że najpiękniejszym prezentem, jaki można dostać na Święta, to czas. Czas spędzony z tymi, których się kocha.

***PIOTR TROJAN (na zdjęciu z rodzinnego albumu po lewej)** – jest aktorem, scenarzystą i reżyserem. Zdobył prestiżowe nagrody, m.in. Orła za najlepszą rolę męską oraz nagrodę Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni za pierwszoplanową rolę męską w filmie „25 lat niewinności”.